

ATUQMANTAWAN SACHA SACHAPAQ NGENMANTAWAN

QUECHUA

eligevivir
— SIN DROGAS —

ATUQMANTAWAN SACHA SACHAPAQ NGENMANTAWAN

Huk chisi pachapi, paraya tukuqtin, Ngen Mahuidaqa, sachakunaq, yurakunapaq awki amachaqninhina kasqa; payqa, yaqa quñi wayrahina, sacha sachanta purisqa; hinas, huk atuqta phiña uyayuq phawaqta rikusqa.

Atuqqa chakinkunawansi kallpawan allpata panasqa, paypaqqa qhawayninpas mancharikunapaqsi kasqa, siminta kallpawan wisqaspa kirunkunawanpas kirichakusqa. Qunqayllamantas, huk qapariyta uyarisqa, chaysi sayarirparin. Ngen kasqa, paysy nisqa:

—¿Imanasunkin atuq? ¿Yanapaykimanchu?

Atuqa manas rimayta munasqachu.

—¡Ahh! ¡Ama rimapayawaychu! ¡Manam uyariyta munaykachu!

Ngenqa, allin yachaysapas kasqa, payqa atuqpaq phiñakuynin ripunanta suyasqa, chaymanta kaqmanta tapusqa:

—¿Imanasunkin, atuq?

—Kunan paqariyta, inti lluqsimuqtin, huk lima quwita ñanpi tarirqani. Hapiruqtiyña kachkaqtin, lluskayuspa turuman urmaykuni, hinaspa lima quwi ayqirparin.

Chayta yuyarispa, atuqqa kaqmanta phiñarikusqa, qapariyta, pampatapas haytasqa, lliw wiñaq yurakunata, waytakunata pakiya qallarisqa, hinas, Ngenqa thak sunqullawan nisqa:

—Atuqcha, phiñasqam kachkanki. Ichqa, phiñakusqaykita mana wakinkunata kirispan riqsichiwaq, sacha sachapi huchuy waytachakunata mana kirispas.

Atuqqa, manas millay ruwasqankunamanta yuyaychakusqachu, chaysi manaña imatapas ruwasqañachu.

—Allinpuni —awkiqa nisqa— kunan thak kachkanki chayqa, tawa kutita allinta samariy, allin kanaykipaq. Munaspaqa (ñawikikunatapas) ñawiykikunatapas wisqawaqmi.

Atuqqa, qasilla samayta atisqa, Ngen rimasqanta uyarillasqa.

—Kunan tutamantahina kaqmanta phiñakunki chayqa, imayna kurkuyki kasqanta qawarikuy, chakiyikunata, makiyikunata qawarikuy; hankuyikunata samarichiy, kaqmanta allinta samariya qallariy. Imayna kasqaykita yuyaychakuy. ¿Phiñakuychu, llakikuychu, manchakuychu, kusikuychu kanpas? Lliwpas sutiyuq kaman kanku. kurkuykita hapiy, kaqmanta wayrata samariy, piwansi allinta rimanki, payman imayna kasqaykita willay.

Atuqqa, Ngentam allinta uyariyqusqa, lliw yuyaychasqanta qatipasqa; qasi sunquyuq kaspa, sacha sachanta purisqa, sachakunapa qapayninta, rapikunapa rimayninta uyarispa; chaymansı intiq sumaq kanchayninkuna puyuq ukhunta haykumuspa, atuqtaqa qasi sunquyuqta tukuchipusqa.

—Sullpay, sacha sachapa willkan, sachakunaq, llapan kaypi tiyaq amachaqnin. Yuyaychayniykin qasilla kanaypaq yanapawan.

Chayta niqtinsi, huk sachaq kallman wasanpi kullachisqa, chaysi manaña phiñakuyninga kapusqachu, aswanqa achka kusikuyninsi kapusqa, chaysi kunamantaqa, ima phiñakuypas kaqtinqa, ima ruraytapas yachasqaña.

eligevivir
— S I N D R O G A S —